

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. marts 2012
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh: Inge Birgitte Møberg
Sagsnr.: 2012-0037-0005
Dok.: 355287

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af våbenloven (Straf for overtrædelse af knivforbuddet) (L 61), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. februar 2012.

Morten Bødskov

/

Cristina A. Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af våbenloven (Straf for overtrædelse af knivforbuddet) (L 61):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 20. februar 2012 fra Henrik Thomsen, jf. L 61 – bilag 5.”

Svar:

1. I henvendelsen til Retsudvalget anfører Henrik Thomsen, at man for at lave en ”retfærdig lov” på knivområdet bør overveje visse forhold.

Henrik Thomsen giver i den forbindelse bl.a. udtryk for, at der bør sondres mellem land- og byzoner, når det afgrænses, hvor en kniv lovligt kan bæres, at en person, der ikke er egnet til våbentilladelse eller jagttegn, heller ikke skal kunne bære kniv, og at klingens længde ikke har sammenhæng med knivens farlighed.

Afslutningsvist anfører Henrik Thomsen, at enhver person i dette land skal have ret til at eje, bære og besidde alt det, som vedkommende har lyst til, så længe man ikke skader andre eller andres ejendom.

2. Justitsministeriet deler ikke Henrik Thomsens synspunkter. Ministeriet kan om det fremsatte lovforslag nærmere oplyse, at forslaget er en udmøntning af regeringsgrundlaget fra oktober 2011, hvorefter regeringen ønsker at revidere lovgivningen om knive, således at den bringes bedre i balance og fokuserer på knive i nattelivet, hvor problemerne er evidente og lovgivningen relevant, og således at udgangspunktet om ubetinget fængselsstraf i førstegangstilfælde afskaffes.

Forslaget indebærer, at lovgivningsforudsætningen om, at der i førstegangstilfælde som altovervejende hovedregel fastsættes en ubetinget frihedsstraf på 7 dage, ophæves. I stedet indsættes en mere afbalanceret sanktionsbestemmelse i våbenloven.

Den nye sanktionsbestemmelse vil betyde, at førstegangstilfælde af overtrædelse af knivforbuddet som udgangspunkt straffes med bøde, således at der i førstegangstilfælde kun kan udmåles en frihedsstraf, hvis der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. fordi personen har båret kniven i nattetimerne på et diskotek eller værtshus. Denne bestemmelse vil understøtte domstolenes frihed til at målrette frihedsstraffe til de sager, hvor der er skærpende omstændigheder og dermed behov for en mere markant sanktion end bøde.

Regeringen ønsker at fastholde en stærk og konsekvent indsats mod knive på offentligt tilgængelige steder mv., som kan bidrage til at forhindre nye voldsepisoder og knivoverfald. Det er stadigvæk afgørende bl.a. at undgå, at unge tager kniv med, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet. Regeringen vil derfor ikke lægge op til at indsnævre knivforbuddet, der heller ikke blev udvidet ved lovændringen i 2008.

3. Efter våbenlovens § 4, stk. 1, er det forbudt på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende at bære eller besidde kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Det er dog i alle tilfælde lovligt efter våbenloven at bære en foldekniv med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Bestemmelsen i § 4, stk. 1, blev oprindelig indsat i våbenloven ved lov nr. 861 af 23. december 1987. Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslaget, at det efter bestemmelsen er forbudt at gå med kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det er heller ikke tilladt at bære kniv f.eks. med henblik på at forsvare sig selv eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted mv. Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende, jf. ordene »eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål«. Det er derfor også tilladt at bære knive, der anvendes i forbindelse med anden lovlig fritidsaktivitet. Dette omfatter f.eks. spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed, herunder vandreture, skovture og lignende. Det vil endvidere f.eks. være lovligt at medbringe bestikknive og andre husholdningsknive (f.eks. brødknive og urteknive) i en køkkenskuffe i en autocamper, når knivene medbringes til brug for forberedelse eller indtagelse af et måltid.

Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted mv. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Dette omfatter f.eks. det tilfælde, hvor en kniv er købt i en forretning og skal bringes hjem til bopælen, eller hvor en sløv køkkenkniv skal

bringes til skærsliberen for at blive slebet. Det vil på samme måde være lovligt for en person at bære en kniv på vej direkte til eller fra den pågældende lovlige aktivitet, f.eks. i forbindelse med en fisketur, en skovtur eller en spejderlejr.

Der vil endvidere kunne foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt. I denne vurdering vil bl.a. indgå formålet med og stedet for opholdet eller ærindet, varigheden heraf, knivens placering og troværdigheden af besidderens forklaring om omstændighederne omkring besiddelsen af kniven. F.eks. vil et ophold med henblik på at tanke benzin eller foretage indkøb på vej i sin bil til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, ikke udgøre en overtrædelse af våbenloven, hvis kniven forbliver i bilen. Det samme gør sig gældende, hvis en netop indkøbt husholdningskniv medbringes på den videre indkøbstur i en taske eller lignende eller ligger i bilen, mens der foretages andre ærinder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 1 og 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

4. For så vidt angår klingens længde fremgår det af pkt. 2.3 i den kommenterede høringsoversigt af 20. december 2011, at Justitsministeriet i 2003 fremsatte et forslag til ændring af våbenloven, der indebar et totalt forbud mod at bære knive samt andre lignende skarpe eller spidse genstande, som var egnede til at blive brugt til legemsbeskadigelse, på offentligt tilgængelige stede. Om baggrunden for valget af et totalt forbud anførtes det i lovforslaget, at også knive med en knivlængde på 7 cm og derunder kan anvendes til kriminalitet og volde væsentlig skade. Endvidere måtte det antages, at et totalt forbud ville være lettest at administrere og mest effektivt ville kunne bidrage til en holdningsændring, således at det at bære kniv i almindelighed vil blive betragtet som uacceptabel adfærd.

Flere partier i Folketinget fandt det imidlertid uacceptabelt at kriminalisere almindelige menneskers besiddelse af lommeknive. Under behandlingen af lovforslaget i Folketinget stillede Justitsministeriet derfor et ændringsforslag, hvorefter foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, blev undtaget fra knivforbuddet. Baggrunden for kravet om, at klingens ikke måtte kunne fastlåses i udfoldet position, var navnlig oplysninger fra Rigspolitiets Kriminaltekniske Afdeling om, at dette vil begrænse muligheden for at anvende en foldekniv som stikvåben.